

Вбивства, напади та шахрайства.

ОДЕСА, 8. В 6 год. вечера на Дерibasовській вул. виникло непорозуміння трьох офіцерів з городовим. Городовий кілька раз стреляв і збив одного офіцера, а другого поранив.

ОДЕСА, 9. Поранений вчора на Дерibasовській вулиці прапорщик Олейников умер. Вбито поручика 14-го стрілкового полка Дюмидова. Випадково було поранено тоді чиновника митниці Москаленка.

КАТЕРИНОСЛАВ, 9. Французький підданець Галлі виїхав за кордон, получивши з банку по фальшивій довіренності 60.000 карбованців.

РИГА, 8. Зроблено крадіжку у графині Меллін. Забрано цінних паперів і бріліантів на суму більш 60.000 карб.

Дрібні звістия.

ПЕТЕРБУРГ, 8. За сутки занедужало на холеру 6, померло 5.

ЧЕРНІГІВ, 9. Суражське земство ухвалило завести в повіті телефонну сіть.

НОВОЧЕРКАСЬК, 8. Закрився з'їзд лісничих. Щоб спинити розвиток метеликів пісків, які що-року засипають 15.000—20.000 дес. чорноземі, постановлено зробити садку шелягу.

Катастрофа.

МОСКВА, 9. На ст. Перово розбилися, зустрівшись, два поїзди: пасажирний і товарний. Розбилось 4 товари. вагони, постраждало два пасажирів і три служачих.

За кордоном.

В Персії.

ПЕТЕРБУРГ, 9. В „Times“ є звістка, що петербурзьке воєнне і дипломатичне відомства повстають проти втручання в персидські справи.

Тавризський енджумен вимагає автономії Азейберджана. Сатар-хан видав наказ, щоб фидаї захопили родючі місцевости. На бурхливому засіданні енджумена постановлено протестувати перед англійським, французьким, німецьким і турецьким консулами і вимагати удалення російського війська з Джульфи.

В Тегерані людість. Ензелі зробила напад на митницю (таможню), забрала 20.000 французьких рушниць і підпала будинок.

Скрізь у провінції почалися розрухи. Гуртуються отряди добровольців, що хапаються швидче до Тавризу. Вони вимагатимуть, щоб Сатар-хан, не гаючись, рушив на Тегеран.

ТАВРИЗ, 8. Революціонери зайняли Бинаб і Вільман. Російські мараге, бончись грабеві, підняли свої прапори. Йдуть отряди, щоб зайняти Хою і Маранд. Фидаї пограбували католика-ксондза.

ТАВРИЗ, 9. До півдня 8-го ноября греміла велика перестрілка між отрядами Сатар-хана, що наступає з півночі і зходу і отрядами синів Шуджау-Нізама. В 4 години останні почали одступати до Хлоя. Вранці 9-го людість Маранга почала тікати в Тавриз. Революціонери вступили в город.

Балканські справи.

ПЕТЕРБУРГ, 9. Вибори в Галаті відбуваються бурхливо. Втручається військо, на яке натовп хотів зробити напад. Салдати розігнали протестантів. Вибори скасовано.

У Відні фабриканти в розпуці. Вони скаржаться, що Турція бойкотує австрійські товари.

Чеські радикали готують обструкцію проти анексії Боснії і Герцоговини.

ВІДЕНЬ, 9. „Neue Freie Presse“ сповіщає, що по всіх портах Далмації садовища військо на кораблі, що прямують до чорногорського кордону.

ВАШИНГТОН, 9. Американський консул сповіщає з Ханькоу, що по берегах Янцзи-дзіаня піднялось повстання.

Д. Короленко про Драгоманова.

В „Русском Богатстві“, з 1906 року почавши, друкуються надзвичайно цікаві, як все, що виходить з-під пера такого майстра слова, як д. Короленко, спомини його під заголовком „Історія мого сучасника“. Цікаві ці спомини не тільки, як художній утвір високої вартости, а й тим ще, що автор досить часто спиняється на тих стосунках, які мав він тією чи іншою стороною до молодого тоді українського руху. Маючи на увазі докладніше спинитися на цій стороні його споминів тоді, коли вони будуть скінчені, подаю тимчасом один епізод з останньої книжки „Русского Богатства“. Мова мовиться про зустріч д. Короленка з Драгомановим. Зустріч була така коротка, що автор навіть не позайомився з українським діячем, проте художня рука накидала такий гарний силует, якого не варто обминати.

Зустріч ця була р. 1870-го, коли автор споминів саме скінчив гімназію в Ровні. Трапилось йому зайти до одного товариша і от, — оповідає д. Короленко, — „коли я виходив на сходи, одні двері відчинились і на зустріч мені зійшов молодий ще чоловік з розумним обличчям та невеличкою круглою борідкою... Мені запало в пам'ять дуже опукле чоло та серйозний завзятий погляд. Особа це в нашому городі була нова, видима річ, не „ровенська“. Як він зійшов з сходів, двері нагорі відчинилися й на площадці став учитель історії, Андрузський. Нахлившись з поренчат, він гукував:

— Драгоманов! Зайдіть-но, це два слова! Незнайомий добродій піднявся сходами

і, як я проходив повз його, він провів за мною уважним поглядом своїх гарних очей.

Товариша я не застав і коли йшов сходами назад, незнайомого вже не було.

Драгоманов, Драгоманов! Я згадав це прізвисько з творів Добролюбова. В полеміку з приводу інцидента з Пироговим пристав студент Драгоманов, і в статтях своїх проти Добролюбова досить безцеремонно виявив його ініціали. Відповідь критика-публіциста перенята була смутком і справила на мене дуже велике вражіння. Добролюбова я любив надзвичайно і схилявся перед ним, прізвисько Драгоманова я залічив до його супротивників. Окрім того, це був студент, що обороняв авторитетного *почетителя*, який тоді, на мою думку, був цілком несправедливий до скромного публіциста. Та невже цей добродій з високим чолом і таким розумним поглядом — той самий Драгоманов?

По-за очі я його не любив, але стрінути в перші ж дні волі людину з того, другого світу, де клеветили такі змагання, бачити живого письменника, про якого, хоча б і в полеміці, згадає Добролюбов — це мені здавалось мало не чудом з того нового світу, що стелився за гімназійним порогом.

Далі д. Короленко переказує свою розмову з Андрузським, з яким вони пішли потому купатись.

„Дорогою я несміливо запитав Андрузського:

— Ви це розмовляли на сходах з...

— З Драгомановим.

— Це... той самий?

— Еге, письменник і професор. Мій товариш і приятель. Він не розумів, що для мене „той самий“ значило — „супротивник Добролюбова“, а я не зважився знов заговорити про цей епізод“ („Русское Богатство“, кн. 10, стор. 218—220).

Епізод, що про його згадає д. Короленко, то-б-то полеміка Драгоманова з Добролюбовим за Пирогова відома публіці тільки в статі Добролюбова і через те в одиобічному світі, так що хтось з літературних супротивників Драгоманова опісля кинув був йому навіть обвинувачення, що він обороняв різку в школі... Тимчасом діло діялось не зовсім так, як виставив його Добролюбов у своїй статі, не знаючи докладно всіх обставин і тих порядків, які завів був у своєму окрузі Пирогов і за які тільки і встоював Драгоманов. Драгоманова самого, видко, дуже цей інцидент обходив, бо опісля, в IV-му томі „Громади“, він досить докладно на йому спиняється, виясняючи і свою участь у йому, і те непорозуміння, що заступило Добролюбову з-перед очей усю справу. Маючи на увазі незабаром присвятити цьому мало відомому тепер інцидентові окрему замітку, поки що сказаним і обмежуся.

С. Бфремов.

Театр і музика.

— Перша гастроль М. Б. Черкасскої в городським театрі пройшла з великим художнім успіхом. З вокального боку артистка являється першорядною силою, й хоча на її голос де-не-де вже лягла тинь утоми — він усе ще звучить гарно, тепло, виразно й слухняно вимогам школи, якою артистка володіє в повній мірі. З сценічного боку артистка, правда, не дала ніякого нового освітлення партії Татьяни в цілому, але в деталях д-ка Черкаска показала велике знання сцени й психології глядача. Особливо велике вражіння справило уміння артистки перетілюватись відповідно до вимог художньої правдивости. Татьяна — закохана (I акт), Татьяна — зневірена (II акт) і Татьяна — grand dame (III акт), — то були цілком ріжні жінчини, й коли б не загальна умовність оперного „дійства“, то ілюзія була б повна.

Оваціям не було краю; були й квітки. Свій великий і цілком заслужений успіх д-ка Черкаска ділила з д-ками Дельмас та Ясеновскою й з д.д. Орішкевичем та Бочаровим.

Оркест у перших двох картинах грав з незвичайною для д. Пагані тонкістю й м'яккістю, але далі все пішло по-старому.

Рец.

— Сьогодні, 11 ноября, в городським театрі йде після кількатиної перерви „Борись Годуновъ“ Мусоргського в редакції Римського-Корсакова. Опера ставиться в бенефіс популярного в Київі артиста П. І. Цесевича, який виконає головну партію — Бориса. В спектаклі беруть участь найкращі сили трупи — д-ки Воронець, Дельмас, Ратмірова, д.д. Орішкевич (Самозванець), Селявін, Бочаров, Тіхонов, Босе та інші. Оперу ставить д. Боголюбов, оркестр веде д. Паліцин.

— 4 сього ноября в г. Ромнах (на Полтавщині) місцеве русско-українське драматичне товариство уперше впорядило в народньому домі загально-приступний спектакль; виставлено було комедію Карпенка-Карого „Розумний і Дурень“. Публіки на спектаклі було повно (ціна білетів 10—15 коп.).

— Минулої суботи, 8 ноября, у Катеринославі в англійському клубі відбувся цікавий вечір, який впорядив на користь незможним учням 1-ої реальної школи батьківський комітет. Програма цього вечора складалась: із українських (хор „Просвіта“) і московських співів, з декламації та вистави водевіля Кропивницького „По ревізії“.

— Одеська „Просвіта“ виставляла в